

Міністерство оборони України
Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ начальника Центрального
науково-дослідного інституту
Збройних Сил України
від 12.08.2026 № 45/од

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок визнання результатів навчання,
здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти
у Центральному науково-дослідному інституті Збройних Сил України

Київ – 2026

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Центральному науково-дослідному інституті Збройних Сил України (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України “Про вищу освіту”, “Про освіту”, наказу Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 р. № 130 “Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 березня 2022 р. за № 328/37664.

1.2. Положення регулює умови та процес визнання та перезарахування результатів навчання здобувачам вищої освіти у Центральному науково-дослідному інституті Збройних Сил України (далі – Інститут) здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти.

1.3. Інститутом можуть визнаватись результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають вищу освіту в Інституті за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого закладу вищої освіти, з однієї освітньої програми на іншу в межах Інституту;
- поновлюються до складу здобувачів вищої освіти в Інститут.

1.4. Визнання Інститутом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньо-науковою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньо-наукової (освітньої) програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової). Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи Інститутом передбачає такі процедури:

- подання особою рапорту (заяви) щодо визнання (Додаток 1);
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню;
- оцінювання задекларованих результатів навчання особи;
- прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньо-наукової (освітньої) програми або відмову у визнанні.

1.5. У процесі визнання Інститутом результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

1.6. У рамках процедури визнання результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають визнанню результати навчання,

визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків передбачених відповідними конвенціями або договорами.

2. Основні терміни та їх визначення

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Валідація – процес ідентифікації, документального оформлення, оцінювання та сертифікації в системі формальної освіти результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти з метою набуття і реалізації відповідних академічних та професійних прав.

3. Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання

3.1. Особа, яка звертається щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання (заявник), подає відповідний рапорт (заяву) визначеної форми, декларацію про попереднє навчання (Додаток 2) та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності).

Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті здійснюється за наступною процедурою:

3.1.1. Здобувач вищої освіти звертається із рапортом (заявою) до начальника Інституту з проханням про визнання результатів неформального та/або інформального навчання. До рапорту (заяви) додається декларація про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію і дозволяють ідентифікувати

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-науковою програмою.

3.1.2. Наказом начальника Інституту створюється комісія, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення співбесіди (чи іншої форми розгляду матеріалів рапорту (заяви) здобувача) для визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

До складу комісії входить заступник начальника Інституту з наукової роботи, гарант освітньо-наукової програми, на якій навчається здобувач, провідні наукові працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

3.1.3. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем (за потреби) та/або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію. За підсумками роботи комісія формує протокол (Додаток 3), у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни.

3.1.4. Якщо комісія вважає за необхідне провести атестацію, здобувача ознайомлюють з робочою програмою (силабусом) навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. В такому випадку здобувачу дається п'ять днів для підготовки до атестації. Атестація проводиться викладачем дисципліни, що пропонується до перезарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання. Для цього науково-організаційний відділ готує індивідуальну заліково-екзаменаційну відомість, у яку викладач виставляє підсумкову оцінку за результатом проведення атестації. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати неформального та/або інформального навчання.

3.2. Декларація про попереднє навчання повинна містити:

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);

опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається рапорт (заява);

інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;

інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);

перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

3.3. Науково-дослідний центр (управління) який відповідає за викладання дисципліни (освітньої компоненти) може надавати консультативну допомогу заявникам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-науковою програмою, або певним рівнем освіти.

3.4. Комісія за участі представників науково-дослідного центру (управління) який відповідає за викладання дисципліни (освітньої компоненти) здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої заявником інформації. Для підтвердження або уточнення необхідної інформації Інститут може направляти додаткові запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання.

Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію. У випадку направлення запиту до суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений, про що Інститут інформує заявника.

За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації комісія приймається рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

3.5. Строк розгляду рапорту (заяви) та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання, строк розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання.

3.6. Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-науковою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, Інститут повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

3.7. Заявник має право повторно подати на розгляд комісії Інституту заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та б декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернути з рапортом (заявою) про апеляцією до начальника Інституту. Начальник Інституту створює апеляційну комісію відповідно до порядку визначеному у Положенні про апеляційну комісію Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

3.8. На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документах, комісія Інституту здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-науковою програмою. Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-науковою програмою, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності. За результатами співставлення результатів комісія приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньо-наукової програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньо-наукової програми Інститут розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньо-наукової програми, за якою навчається заявник.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньо-наукової програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітньо-наукова програма.

4. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання

4.1. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника здійснюється за підсумками їх оцінювання.

Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника повинні забезпечувати оцінювання усіх змістових складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність).

Особи, які здійснюють оцінювання, повинні бути обізнаними у предметі оцінювання, компетентними у питаннях оцінювання та визнання, неупередженими, здатними створювати належну психологічну обстановку для заявника та не мати конфлікту інтересів.

4.2. Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника університет визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального

та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньо-наукової програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання.

4.3. Комісія Інституту приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньо-науковою програмою.

4.4. Визнані результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів освітньо-наукової програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів освітньо-наукової програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

4.5. Комісія Інституту приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньо-наукової програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

4.6. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

4.7. У випадку прийняття рішення про можливість визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньо-наукової програми відповідно до пункту 3.8 розділу 3 цього Положення, за підсумками визнання таких результатів навчання комісія зараховує заявнику певну кількість кредитів вибіркової складової освітньо-наукової програми. У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображеними в індивідуальному навчальному плані як один чи декілька вибірових освітніх компонентів. Обсяги таких освітніх компонентів у кредитах ЄКТС визначаються на основі інституційної практики призначення кредитів ЄКТС освітнім компонентам.

4.8. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньо-наукової програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньо-наукової програми.

Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

Додаток 1
До Положення
(розділ 1 пункт 1.4)

**Рекомендована форма рапорту (заяви) здобувача вищої освіти щодо
визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або
інформальної освіти**

Начальнику Центрального науково-
дослідного інституту Збройних Сил
України

Рапорт (Заява)

Прошу Вас визнати результати навчання, набуті мною у неформальній
/інформальній (зазначити потрібне) освіті як результати семестрового
контролю з навчальної дисципліни/освітньої компоненти_____

(назва ОК, семестр та рік викладання, кількість кредитів ЄКТС, загальна кількість годин)

Для визнання результатів неформальної освіти додаю:

декларацію про попереднє навчання;

документи (завірені копії документів), що підтверджують набуття
відповідних результатів.

(військове звання)

(підпис)

(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

З процедурою визнання результатів неформального/інформального
навчання ознайомлений _____

(підпис)

**Рекомендована форма декларації
здобувача вищої освіти про попереднє навчання**

Декларація про попереднє навчання

(Прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

Спеціальність _____

(Шифр та назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма _____

(Назва ОНП)

1. Опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
2. Інформація про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
3. Інформація про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);
4. Перелік документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання.

(військове звання)

(підпис)

(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Рекомендована форма протоколу комісії щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

ПРОТОКОЛ

№ _____
засідання комісії з визнання
результатів неформальної /
інформальної освіти

Голова: _____
Секретар _____
Члени: _____

СЛУХАЛИ:

Валідкування результатів навчання, набутих у неформальній освіті
здобувачем _____.

На розгляд комісії надані наступні документи:

заява здобувача _____ щодо
визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті як результат
семестрового контролю з освітньої компоненти
“_____”;

декларація про попереднє навчання;

документи, що підтверджують набуття результатів навчання:

(зазначити: назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт,
назву курсу, обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо).

ВИРІШИЛИ: (Обрати потрібне з наведених нижче варіантів)

1. За результатами розгляду наданих здобувачем
_____ документів, що підтверджують набуття
результатів навчання у неформальній/інформальній освіті, встановити їх повну

відповідність із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною / освітнім компонентом “_____”.

2. Визнати результати, набуті під час неформального навчання як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни /освітньої компоненти “_____”, та виставити оцінку “_____” (_____ балів).

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній/інформальній освіті, встановити їх невідповідність із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною / освітнім компонентом “_____”.

2. Не визнавати результати, набуті під час неформального/інформального навчання як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни / освітньої _____ компоненти “_____”.

3. Призначити проведення семестрового контролю у вигляді екзамену / заліку з навчальної дисципліни /освітньої компоненти. _____.

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній/інформальній освіті, встановити їх часткову відповідність із компетентностями, що формуються освітнім компонентом “_____”.

2. Визнати результати, набуті під час неформального навчання як результати поточного контролю з навчальної дисципліни/ освітнього компонента “_____”.

3. Зарахувати наступні складові робочої програми навчальної дисципліни з балами, відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання:
тема: “_____”, бали: _____,
тема: “_____”, бали: _____.

Голова комісії: _____

Члени комісії: _____

З рішенням комісії ознайомлений _____
(Дата, підпис, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ здобувача)